

TALE

Samråd om overrepræsentation af indvandrere og efterkommere på førtidspension d. 16. januar 2025

6. januar 2025

J.nr. 2024 - 6321

CAP
Julie Bjerre Rosengren

Samrådsspørgsmål E, stillet af Mikkel Bjørn (DF)

"Hvad agter ministeren at gøre ved den voldsomme stigning af indvandrere og efterkommere af indvandrere, som modtager førtidspension, særligt set i det perspektiv, at færre danskere modtager førtidspension?"

Tak til formanden og tak til Mikkel Bjørn for at indkalde til samråd om overrepræsentationen af ikke-vestlige indvandrere på førtidspension.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at omfanget af overrepræsentation blandt ikke-vestlige indvandrere på førtidspension er så markant, at det kræver politisk handling.

Jeg har allerede indkaldt til politiske drøftelser på førtidspensionsområdet. Der ser jeg frem til at høre partiernes tanker, men jeg ser også frem til at drøfte det i dag. Der skal ske noget på området.

Det er vigtigt for mig, at førtidspension udgør et godt sikkerhedsnet for de borgere, der ikke kan varetage et almindeligt arbejde eller et fleksjob. Førtidspension skal være forbeholdt de borgere, som ikke har andre muligheder. Arbejdsevnen skal være så væsentligt og varigt nedsat, at beskæftigelse under ingen omstændigheder er en

mulighed – heller ikke i et fleksjob. Og er man i den situation, så skal man selvfølgelig have sin førtidspension.

Omvendt skal der ikke tilkendes førtidspension til borgere, som har andre muligheder. Mennesker skal ikke være på passiv forsørgelse, hvis de på nogen måde kan hjælpes til at komme i beskæftigelse. Og vi skal forvente, at man som borger gør, hvad man kan for at komme i beskæftigelse.

Lad mig så vende tilbage til tallene for overrepræsentation af ikke-vestlige indvandrere på førtidspension. Det er voldsomme tal, og vi kommer til at handle på det.

I 2023 var 12 procent af alle ikke-vestlige indvandrere tilkendt førtidspension, mens det samme gjaldt for 6 procent af personer med dansk oprindelse.

For visse nationaliteter er andelen langt højere.

Derudover er særligt ikke-vestlige indvandrerkvinder overrepræsenterede. Det gælder især kvinder over 50 år.

Hvis man skal grave lidt ned i, hvorfor vi er endt her, så tror jeg, det handler om to ting: Forfejlet udlændingepolitik igennem en årrække, altså

antallet i det hele taget. Det andet handler om de historiske tilkendelsesmønstre på området. Da førtidspension er en varig forsørgelsesydelse, som man kan modtage, fra man er fyldt 18 år og frem til folkepensionsalderen, vil tidligere tilkendelses- og indvandringsmønstre afspejle sig i den nuværende sammensætning af gruppen af førtidspensionister.

Der kan være flere grunde til, at andelen, der tilkendes førtidspension, er højere blandt ikke-vestlige indvandrere end blandt borgere med dansk oprindelse.

Det kan handle om forskelle i demografiske forhold – fx alder - men også om forskelle i de helbredsmæssige forhold, som ligger til grund for tilkendelsen af førtidspension.

For eksempel viste en analyse fra 2012 udarbejdet af Ankestyrelsen, at 75 pct. af de flygtninge, der fik tilkendt førtidspension i perioden 2000 til 2011, havde en psykisk lidelse, og at førtidspensionen særligt blev tilkendt på baggrund af nervøse og stressrelaterede lidelser, som fx PTSD.

Men det ændrer ikke på, at der er noget skævt i den overrepræsentation, vi ser.

Fx ser vi, at indvandrere fra Tyrkiet hyppigst er kommet til Danmark via familiesammenføring frem for asyl. Og derfor undrer det mig også, at vi samtidig ser en overrepræsentation af personer på førtidspension blandt denne gruppe.

Tallene er især et resultat af tidligere tiders forfejlede udlændingepolitik. Det er der heldigvis siden blevet strammet op på, men vi skal naturligvis tage hånd om de problemer, det allerede har skabt.

Kulturelle normer og manglende integration skal ikke spille en rolle for, hvorvidt en borger kan få tilkendt førtidspension.

Regeringen har netop indført en arbejdspligt, der er trådt i kraft ved årsskiftet. Det glæder mig, at vi nu stiller krav til, at man møder op og bidrager, fx i nyttejobs eller andre beskæftigelsesrettede tilbud.

Med arbejdspligten er det min klare ambition at få nyttilkomne tættere på arbejdsmarkedet, og samtidig vise børn og unge, at her i Danmark bidrager vi til fællesskabet.

Men arbejdspligten løser ikke problemet blandt dem, som allerede har fået tilkendt førtidspension.

Som jeg indledte med at sige, så har jeg allerede indkaldt til politiske drøftelser på førtidspensionsområdet.

Regeringen vil i forbindelse med forhandlingerne bl.a. præsentere en løsning på problemet med overrepræsentation af ikke-vestlige indvandrere på førtidspension, hvor vi går målrettet og klogt til værks.

For regeringen er det afgørende, at vi ikke skaber usikkerhed for de hundredtusindvis af borgere, der helt berettiget er på førtidspension. Men er der nogen, som ikke er berettiget til det, og som udnytter vores sikkerhedsnet, skal vi slå hårdt ned. Det danske samfund er bygget på, at man bidrager med det, man kan.

Jeg håber, at alle vil deltage konstruktivt i arbejdet med at finde løsninger på disse problemstillinger.

Tak for ordet.